

Aan
de gemeenteraad

Datum 16 juni 2025
Zaaknummer 2025-0060037
Betreft Beantwoorden motie M4 Versterken OV als alternatief voor de auto

Vergadering van
Portefeuillehouder: Rik van der Linden
Begrotingsprogramma Bouwend en Bereikbaar Dordrecht
Kernteam/Opgave: Opgaven / Gebiedsontwikkeling / Programma's - Mobiliteit
Auteur: Saskia Platenkamp
E-mail: s.platenkamp@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Saskia Platenkamp
Openbaar: Ja

Deadline

De motie moet beantwoord worden door het college met een tussenstand bij de kadernota 2026.

Raadsinformatiebrief

Hoe zijn de bevoegdheden rond dit onderwerp verdeeld?

Het college is bevoegd de motie van de raad te beantwoorden.

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de motie die op 24 september 2024 is aangenomen bij de behandeling van het Mobiliteitsplan Dordrecht 2040.

Deze motie riep ons college op om:

- in overleg te treden met provincie, vervoerders en reizigersorganisaties over private, publieke en publiek-private arrangementen waarin tot frequenter, betrouwbaarder, fijnmaziger en betaalbaarder OV kan worden gekomen;
- concrete maatregelen/initiatieven m.b.t. OV (trein, bus, water en aanvullend vervoer) te ontwikkelen;
- de bestaande plannen voor het bevorderen en faciliteren van deelvervoer tegen het licht te houden en waar nodig bij te stellen en te intensiveren;
- over een en ander binnen een jaar de raad te informeren met een tussenstand bij de Kadernota 2026.

Wij hebben deze motie omarmd, niet alleen vanwege de inhoud van de motie maar ook omdat wij ons zorgen maken over de bereikbaarheid van onze stad door de vele onderhoudswerkzaamheden van Rijkswaterstaat in het Drechtstedengebied op het hoofdwegennet. Met dertien bruggen, wegen en tunnels is het hoofdwegennet rondom Dordrecht pas in 2035 weer op orde. In de voorbereiding van al deze projecten benadrukken we het belang van OV en een goede fietsinfrastructuur en werken we met Rijkswaterstaat aan kortingsacties voor OV en het in stand houden en verbeteren van de fietsinfrastructuur.

Wat is de te delen informatie?**Pilot Publieke Mobiliteit: integratie OV en doelgroepenvervoer**

De financiële tekorten in het OV die gelden in heel het land zullen zoals het er nu naar uit ziet niet worden aangevuld door het rijk noch door de provincie. Onze gemeente mag de komende jaren alleen met betrekking tot het treinverkeer naar en van Dordrecht extra investeringen voor beter OV verwachten in de MIRT-verkenning Oude lijn. Het college is wel in gesprek over verdere optimalisatie van ons regionale OV-systeem, passend binnen de huidige budgetten.

De financiële tekorten leveren een dilemma op waarbij OV-lijnen die zeer goed gebruikt worden en daarmee rendabel zijn, de "dikke" lijnen zeggend, meer bestaansrecht hebben dan OV-lijnen die minder goed gebruikt worden. De onrendabele lijnen, de "dunne" lijnen, zullen zonder financiële aanvulling door de overheid dreigen te vervallen. Een vorm van vraaggestuurd OV lijkt dan de enige oplossing om OV overeind te houden. Daarom zijn wij, samen met de regiogemeenten binnen de Drechtsteden, de provincie Zuid-Holland (PZH), Stroomlijn, Qbuzz en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W), een traject gestart onder de noemer "pilot Publieke Mobiliteit". Doel van deze pilot is om te komen tot een beter functionerend en fijnmaziger vervoerssysteem door reguliere OV-lijnen aan te vullen met flexibel en vraag gestuurd vervoer dat nu onder het doelgroepenvervoer valt.

De kern van het plan van aanpak is de beschikbare capaciteit, die beschikbaar is in het doelgroepenvervoer tijdens daluren, beter te benutten en in te zetten als aanvulling op plekken in wijken of op bedrijventerreinen waar nu weinig of geen regulier OV wordt aangeboden. De pilot kan hiermee voorzien in nieuwe busverbindingen op maat. Dit levert mogelijk een beter en flexibeler aanbod op, juist op plekken waar het reguliere OV niet dekkend is. Er zijn al enkele concrete testlocaties benoemd in het plan van aanpak, waarvoor in de komende maanden voorbereidingen worden getroffen. Voor dit plan van aanpak hebben de PZH en I&W geld beschikbaar gesteld. De PZH heeft aangegeven € 150.000,- bij te kunnen dragen en I&W heeft aangegeven € 600.000,- beschikbaar te willen stellen.

Een belangrijke kanttekening is dat dit model zonder aanvullende financiering niet leidt tot goedkoper OV. In gesprekken met I&W benadrukken wij herhaaldelijk de goede voorbeelden uit het buitenland, zoals het 'Deutschlandticket', maar tot op heden is het Rijk niet bereid tot vergelijkbare investeringen in tariefverlaging.

Stand van zaken deelmobiliteit

De markt voor deelmobiliteit blijft grillig en is sterk afhankelijk van commerciële partijen. Het vertrek van Go Sharing heeft geleid tot een merkbare daling in het beschikbare aanbod in Dordrecht. Op dit moment is het aanbod als volgt:

- Deelfiets: Donkey Republic is actief op meerdere locaties in de stad met 125 deelfietsen. Dankzij kortingsacties is het gebruik licht gestegen.
- OV-fiets: Beschikbaar op station Dordrecht Centraal.
- Deelauto: Er zijn momenteel 26 deelauto's beschikbaar in de stad. Promotie van de deelauto loopt mee in het programma 'Het Bewegend Bos' waarmee de bekendheid van de deelauto in de wijk stijgt. Er is een lichte toename in gebruik, maar dit blijft vooralsnog bescheiden.

We constateren dat:

- De vraag naar deelmobiliteit voorzichtig groeit, vooral op plekken waar goede communicatie en promotie plaatsvindt en waar met kortingsacties wordt gewerkt;
- De beschikbaarheid op peil is, maar de schaalgrootte beperkt blijft;
- De gemeente voor de continuïteit afhankelijk is van marktpartijen, wat betekent dat aanbod kan verdwijnen zonder dat wij daar directe regie op hebben.

Vooralsnog zijn de beschikbare middelen toereikend om de huidige mobiliteitsvraag te ondersteunen. Verdere groei en borging van deelmobiliteit vragen echter om intensievere samenwerking met marktpartijen.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?**Conclusie en vervolg**

De motie heeft geleid tot een aantal belangrijke en veelbelovende stappen, met als meest in het oog springende ontwikkeling de pilot publieke mobiliteit. Er wordt op regionaal en rijksniveau actief samengewerkt aan een innovatief model voor openbaar vervoer en aanvullend vervoer. Deze aanpak sluit aan bij de visie van het Mobiliteitsplan Dordrecht 2040 en biedt perspectief op verbetering van het OV-systeem in onze stad.

Tegelijkertijd moeten we reëel zijn over de uitdagingen:

- Goedkoper OV is voorlopig niet haalbaar zonder extra financiële inzet van Rijk, provincie of gemeenten.
- De druk op doelgroepenvervoer groeit.
- De markt voor deelmobiliteit blijft kwetsbaar.

Wij houden u op de hoogte van de verdere ontwikkelingen. De uitkomsten van de aanvraag voor de pilot Publieke Mobiliteit bij I&W zullen in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving bekend worden gemaakt. Daarna is even tijd nodig om door te rekenen wat we hiermee op kunnen zetten, de eerste resultaten van de pilot publieke mobiliteit zullen naar verwachting in het najaar van 2025 beschikbaar zijn.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

Elders verwoord in deze raadsinformatiebrief.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Vaststellen Mobiliteitsplan Dordrecht 2040, raadsbesluit 24-09-2024.](#)

Het college van Burgemeester en Wethouders

C.H.W.M. Post
secretaris

N. Mol
burgemeester